

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ— JURISPRUDENTĂ— LEGISLAȚIUNE— ECONOMIE POLITICĂ— FINANȚE

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an . . . . . 30 Lei
Pe 6 luni . . . . . 16 „
Pe 3 luni . . . . . 8 „

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

Apare o dată pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

6, Splaiul Brancoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechi 2 Lei

Cine primește trei numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat

S U M A R

Solemnitatea instalării d-lui D. Alexandrescu, noul procuror-general al Inaltei Curți de casație și justiție.

Reforma codului de procedură civilă: Nevoia acestei reforme.— Observațiuni asupra limbii și formei în care este scris Codul nostru de procedură civilă.— Reforma Codului de procedură civilă și legea pentru Judecătoriile de pace de Corneliiu Botez, procuror la Trib. Botoșani.

Jurisprudența Română:

Inalta Curte de casație și justiție, secția I: Ana Petrescu cu Elena Tăriceanu.

Idem: Tache Barbu cu I. Jugureanu.

Tribunalul județului Suceava: Grigore Armanu cu Moștenitorii def. Th. Văcăreanu.

Tribunalul județului Romanași: Arseni Păunescu cu Radu M. Groza.

Către cititori.—Bibliografii

Solemnitatea instalării d-lui D. Alexandrescu NOUL PROCUROR GENERAL

AL

Inaltei Curți de Casație și Justiție

Luni 27 Septembrie, a avut loc, la Inalta Curte de Casație și Justiție, cu mare solemnitate, instalarea noului său procuror general, d-l Dimitrie Alexandrescu. Vasta sală a secțiunilor unite era plină de un numeros public, compus în cea mai mare parte din magistrați și avocați. Solemnitatea a fost presădată de d-l Grigore Lahovari, președintele secțiunii I, în lipsa d-lui prim-președinte C. E. Schina, absent din cauză de boală. Dupe citirea decretului regal de numirea d-lui D. Alexandrescu, d-sa a fost introdus în sală de d-l președinte N. Mandrea și de d-l consilier Al. Degré, cei mai vechi membrii din cei prezenți. Dupe prestarea jurământului, d-l procuror general a ocupat fotoliul ministeriului public și a pronunțat

următorul discurs, pe care ne facem o deosebită plăcere a-l împărtăși și cititorilor noștri.

D-lor Președinți și

D-lor Consilieri,

«Astă-zî, mai mult de cât ori și când, m'am convins cât de grea este misiunea ce'mi impune legea și cât de slabe sunt puterile mele. Astă-zî, când am pășit acest prag, 'mi am dat seamă, pentru prima oară în viața mea, cât de adevărate și de profunde sunt cuvintele aceluși filosof din antichitate, care a Țis că: «ceea ce se știu este că nu știu nimic.»

«In adevăr, cu cât omul învață și adâncește o știință, mai cu seamă spinoasă ca aceea a Dreptului, în care nimic nu este sigur, în care totul este supus îndoielei, discuțiunii, dificultății și controverselor, cu atâta el vede și se convinge că a ajuns la sfârșitul carierei și câte o dată la sfârșitul vieții sale, fără a fi dobândit, de multe ori, de cât o slabă experiență. Atât de vastă este știința!

Orî câtă bună voință ași avea, orî câtă osteneală 'mi-ași da, cu greu ași putea înlocui pe atâția predecesori distinși, pe atâția jurisconsulți de valoare, cari, cu începere de la P. Vioreanu, și mai înainte chiar, au ilustrat funcțiunile Ministeriului public și alătura cu d-voastre, au contribuit la progresul imens ce necontestat a desvârșit în acești ultimi 30 de ani jurisprudența română.

«Ați atins, în adevăr, d-lor, în acest ultim pătrar al secolului aproape toate chestiunile cele

mai mari, cele mai vitale, cari se pot infățișa, și decisiile d-voastre aș servit în mare parte de normă și de călăuză proiectului de modificare a codului de procedură civilă; ele vor servi, cu bună seamă, la o reformă și mai mare, și mai așteptată, cea a întregii noastre legislațiuni civile, care astăzi se impune.

«Decisiile Curței supreme, a șis procurorul general Dupin, trebuie să fie aproape ca o lege pentru instanțele inferioare. Și cum ar putea fi alt-fel, d-lor, atunci când vedem că cele mai însemnate din ele sunt lucrate, atât în privința soluțiilor cât și a motivelor date, cu o îngrijire care, de multe ori, nu numai egalează, dar întrece pe cea a hotărârilor străine.

«Și aceasta n'o spun numai eu, d-lor, ci o spune regretatul profesor Beudant, care, într'o notă din Dalloz, publicată încă de la 1893 ⁽¹⁾, reproducând una din decisiile d-v., dată în materie de legate, în afacerea celebră Oteteleșanu — Kalendaru, nu numai că o aprobă, dar o recomandă călduros magistraților francezi și ca formă și ca fond.

«Cine din d-voastră, d-lor, n'a simțit inima sa tresărind de bucurie când a vădut că străinii, acei competenți, se ocupă de ceea ce se petrece în lumea noastră juridică și în special de lucrările d-voastre.

«Rădicând ochii din întâmplare spre frontispiciul acestei săli mărețe și impunătoare, vęd înscris cuvântul *Lege* căreia, sunt câte-va momente, am jurat credință.

«Și cu adevărat, d-lor, aici este templul și sanctuarul suprem al justiției; aici unde patima nu pătrunde, se dă fie-căruia ceea ce este al său; aici se denunță ilegalitățile și aprecierile greșite de drept ale judecătorilor fondului; aici acel obijduit vine adese ori cu lacrimile în ochi, cere și dobândește în tot-d'auna dreptate; aici, în fine, acei cari se indeletnicesc știința cu dreptului, trebuie să fie mândri de a depune obolul lor, modest, de a conlucra, în limitele slabelor lor puteri, la opera măreață de progres pe care o desevêrșesc cei mai înalți demnitarî ai Statului și cei mai întâi jurisconsulți pe cari'i are țara».

La acest discurs, a respuns d-l președinte Gr. Lahovari cu următoarele cuvinte:

«Sunt espresiunea întregii curți când vă voiți spune că suntem fericiți a vedea în mijlocul nostru un jurist atât de savant.

«Operele domniei-voastre nu denotă un bărbat de mijloace slabe cum țiței cu atâta modestia de d-voastră».

Reforma Codului de Procedură Civilă

Nevoia acestei reforme. — Observațiuni asupra limbii și formei în care este scris Codul nostru de procedură civilă. — Reforma Codului de procedură civilă și legea pentru Judecătoriale de pace.

Nevoia acestei reforme

Nevoia reformei acestui Codice se înțelege cu atât mai virtos, cu cât, dacă este un cod, căruia să i se fi adus prefaceri mai puține de la 1864 încoace, data de când s'a început lucrarea măreață a zidirei legislațiunei țerei noastre, este Codul nostru de procedură civilă, lucrare făcută în grabă, ca și cele-l'alte legi, reproduse aproape odată cu densusul, după pravilele altor țeri. Acele pravile sunt, acolo, espresiunea progresului atins încet, încet, atât în cea-ce privește închiegarea ideiei de justiție și așternerea temeiurilor drepturilor fie-căruia, cât și în cea-ce privește regularea formelor, în care pot fi păstrate și exercitate drepturile în cestiune.

Dintre toate reformele, cea mai simțită este, dar, astăzi reforma Codului de procedură civilă.

Firea dispozițiunilor cuprinse în articolele care alcătuiesc procedura civilă, este — fără îndoială — însăși firea popoarelor de la care am împrumutat aceste dispozițiuni. Deșteptați de o dată, la o viață occidentală, mai cu seamă în urma revoluțiunei de la 1848, împrejurarea că am introdus la noi, legi ale unor popoare, având poate un veac de cultură înaintea noastră, era un netăgăduit progres. Mai ales, scopul codului de procedură civilă a fost de a asigura temeinic ideia de dreptate, pecetluită de judecătorii chemați a o împărți, în marginile regulilor și pildelor cuprinse în acest cod.

De unde, în trecut, la noi, judecățile nu se mai sfârșiau, iar dreptul era nesigur, ne-am vędut cu ochii împlinită ținta noastră de a găsi niște căi de procedură, în care dreptatea să îmbrace forme relativ mai sigure și mai puțin trăgănitore. Acesta era un vădit progres, cum am arătat, dar meritul nu era al nostru, căci regulele însușite erau în realitate izvorâte din firea

(1) Veđi D. P. 1893, 2, p. 4, nota a.

intimă a națiunelor străine, de la care le-am împrumutat.

Ele concretizau nevoile sociale și economice, precum și năzuințele acelor națiuni.

Treptat, dar, toate metehnele legilor, ast-fel copiate, au început să iasă în vileag și nu mai puțin, betesugurile Codului nostru de procedură civilă, copiat după cel Genovez și Francez. Probă, împetrișarea hotărârilor noastre judecătorești, din vălmășagul căroră, de abia ne-am ales cu o statornicie relativă a jurisprudenței noastre, în timpurile din urmă.

Inalta noastră Curte de Casație și Justiție a avut prilejul să dea decisiuni și pro și contra, dând când o soluțiune, când alta, numeroaselor controverse, de care este plină procedura noastră și feluritele cesțiuni iscate în aplicarea ei.

Jurisprudența, așa dar, a variat și într'un târziu, a început să devină mai statornică, mai limpede, dând dezlegări mai logice, mai drepte, mai sănătoase.

Formele pe care le prescrie procedura noastră civilă, pentru exercitarea drepturilor în justiție sunt prea complexe, prea trăgănitore și prea lasă deschisă poarta șicanelor. Mijloacele de amânare și împiedicările care duc la rezolvarea pricinelor, după actualul cod, dacă până mai ieri constituiau o garanție pentru împricinat, astăzi — și mai cu seamă pentru împricinatul sărac — fac o stavilă grea pentru a ajunge la dobândirea dreptului, de care este lacom.

Formele de judecată, trebuesc, dar, ușurate și toate controversele la care dă naștere talmăcirea și mănuierea codului nostru de procedură, tăiate prin adoptarea soluțiilor celei mai alese, date de tribunalele și Curțile noastre și care sunt consfințite prin jurisprudența mai statornică a Inaltei noastre Curți de Casație, alcătuiind ast-fel, de acum înainte, niște reguli neclintite și fixe.

Observațiuni asupra limbei și formei în care este scris Codul nostru de procedură civilă

Codul nostru de procedură civilă a fost, cum se știe, copiat după cel de procedură Genoveză și în parte Franceză. Vai, însă, de limba, de forma în care au fost turnate dispozițiunile sale. Chipul de a glăsuși a feluritelor articole adaogă și mai mult la întunecimea înțelesului multora dintre dăsele.

Astăzi, aceste reguli de procedură, sugrumate în vestmântul strimt, greoi și baroc ce le îmbracă, pretind a îmbrăca niște forme care să respire o viață mai largă, mai înaltă.

Pare că, stilul în care e scris codul, nici nu

e românesc. Pare că limba neamului românesc n'ar fi fost vrednică să exprime în formele de cuvânt clare și alese, de care e avută, aceste reguli și insufându-le de duhul nostru propriu de a ne exprima, să respire o parte din însăși viața gândirei neamului nostru! Pare că în sfârșit, acei cari au tradus procedura au socotit că cu atât opera lor va fi mai serioasă, cu cât se vor folosi de o limbă mai schilodită, mai neromânească. Și au făcut o operă, care din acest punct de privire, cu vremea, a devenit chiar ridicolă.

De aceia, susținem că pentru a se face o reformă serioasă a procedurii noastre civile, se cere, în întâia linie, de a preface însăși limba codului, căci chipul său neîngrijit de a se rosti, lasă totul de dorit, cum se poate observa dintr'o repede ochire a codului de care este vorba.

Sunt mai bine de 30 de ani, de când a fost alcătuit, și în acest răstimp am reușit și noi să fixăm limba noastră literară. Apoi, dacă am răscolit cronicile și vechile noastre pravile, dacă am desgropa hrisoavele noastre vechi, am găsi o grămadă de vorbe consacrate, de termeni juridici fericiți, cari ar conveni de minune legilor noastre. Această operă de reformare se poate, prin urmare, îndeplini prin înlocuirea — pe cât e cu putință — a cuvintelor ne românești, cu termeni românești uzuali, cu adevăratul grai al poporului românesc, atât în articoli cari s'ar făuri pe viitor, cât și în acei articoli, ale căror dispozițiuni nu vor suferi nici o schimbare în regulile ce prevăd, dar a căror construcție lasă de dorit, prefăcându-se ast-fel un material, care mai mult a stricat limbei noastre, de cât s'ajute.

Pentru a dovedi ce susținem, vom sprijini spusese noastre în citațiunea acestor articole :

Art. 57 : «Competența în cea din urmă instanță, se va regula, nu după suma ce s'a adjudecat de Tribunal... etc.»

Art. 92 : «La începutul fie-cărei săptămâni se va afige, în sala audiențelor, causele puse în stare ce au să se judece, după rindul lor, în curentul acestei săptămâni.»

Art. 115 al. 2 : «In causele pentru care s'a făcut raport, raportul va opinia cel d'intăi.»

Art. 127 : «Termenul va curge din ziua dăreii sentinței când este contradictoriu și din ziua semnificării... etc.»

Art. 78 : «Termenul obișnuit al citațiunilor pentru cei domiciliați în România va fi de 40 de zile de la data citațiunei.»

Art. 154 : «Ele se vor discuta de cea-l'altă parte și aprețui de Tribunal sau Curte, la ziua ce se va însemna pentru înfățișare, când se va înscrie (?) în josul hotărâreii date în lipse, primirea sau respingerea opozițiunei.»

Art. 160 : «Judecătorii nu sunt legați prin aste ordonanțe preparatoare sau prin consecințele lor, afară de ceia ce se zice pentru jurământul judiciar...»

Art. 168 : «Dacă actul este defaimat ca fals, partea va fi interpellată a se explica a) că de ce specie de fals actul este defaimat... etc.»

REFORMA CODULUI DE PROCEDURA CIVILA

și

Legea pentru judecătorii de pace

Actuala lege pentru Judecătoriele de pace cuprinde o sumă de alcătuirii privitoare la căderile judecătoriiilor comunale și de ocol și la procedura prescrisă înaintea acestor instanțe. Această lege constituia odinioară Cartea I din Codul de procedură civilă, care cuprindea de la art. 1-54 exclusiv, astăzi abrogate. Ba noi credem că tocmai din pricină că această lege se ocupă cu cestiuni de competență și procedură n'a încetat, un singur moment, de a face parte din codul de procedură civilă, cu toate că dispozițiunile sale au sporit, legea pentru judecătorii de pace, fiind acum întocmită din 126 de articole.

Așa dar, aci e locul de a vorbi și de această lege, ale cărei dispozițiuni se găsesc într-o așa intimă înrudire cu restul dispozițiunilor din codul de procedură civilă, de la care a fost deslipită, de și nici un text de lege nu pomenește de o asemenea înrudire. Lipsa unui atare text, care înseamnă trăsătura lor de unire, pune de multe ori în încurcătură asupra cestiunilor ce legea tratează, pe magistratul chemat să o aplice.

Cea ce este mai mult, este că o sumă de dispozițiuni și regule din legea pentru judecătorii de pace, nu se pot înțelege de cât tâlmăcite și completate cu dispozițiunile de drept comun corespunzătoare din codul de procedură civilă, care sunt trupul și sufletul celor d'intîi dispozițiuni, căci cum am zis într-o publicațiune a noastră «legea pentru judecătorii de pace, de și este considerată ca o lege excepțională, este de pretutindeni inundată, înlănțuită și echilibrată de dispozițiunile dreptului comun, care sunt căile de respirațiune ale acestei materii»¹⁾.

Vom cita câte-va din dispozițiunile legii pentru judecătorii de pace care trebuiesc puse în concordanță printr'un text deslușitor, cu câte-va din dispozițiunile codului de procedură civilă.

Art. 81 din legea pentru judecătorii de pace, privitor la procedura de chemare în judecată, glăsuește că copia de pe acțiune, în cazul când pârătul n'ar vroi să o primească, ori nu va fi acasă, se va lăsa înmîna unei rude a pârătului, ori a unui servitor, ori a unui vecin apropiat și numai în lipsă de rude, servitori sau vecini, se va lipi pe ușa locuinței sale. Art. 81 nu vorbește nimic despre soț.

Să reiese de aci că soțul nu poate primi copia de pe reclamațiune sau citațiune? Nu. El va avea

¹⁾ Controversele legii pentru judecătorii de pace pag. 179.

Art. 171: «Dacă nu este loc de a se trimite cestiunea la criminal... etc.

Art. 193: «..... și judecătorii să apretuiască... etc.

Art. 196: «..... fără ură sau favoare pentru vre una din părți!

Art. 211: «Când judecătorii, spre a selumina, vor găsi de cuviință, vor însemna experții și.... obiectele, asupra cărora, au să și dea opiniunea. Cine? Obiectele, experții ori judecătorii?....

Art. 225: «..... pe care 'l vor pune în vederea complotului judecătoriei.

Art. 229: «Părțile se vor întreba, față una cu alta sau și în lipsă una de alta. In acest din urmă cas, ele vor fi apoi (?) confruntate.

Art. 242: «Jurământul se va săvârși tot-deauna față cu partea adversă sau și în lipsa ei, dacă.... etc.

Art. 247: «Acela care are interese într'o contestațiune ce se urmează etc.

Art. 249: «Judecătorii vor prețui! etc.

Art. 252: «Judecătorii vor apretui! etc.

Art. 255: «..... când cauza era a se judeca fără pledare.

Art. 261: «..... și cea-laltă a acceptat desistarea etc.

Art. 288: «Dacă condamnatul va dovedi că a împlinit deja parte din dispozițiunile hotărîrii, cu care cere a se scădea.

Art. 307: «Denegarea de dreptate se constată, când .... etc.

Art. 316: «Partea nemulțămîta.... se va putea porni cu apel.... etc.

Art. 361: «Hotărîrea arbitrilor nu este supusă la opozițiune, din cauză de lipsă (?)».

Art. 365: «Hotărîrea arbitrilor va fi supusă la revizuire, în casurile și modul prevădute la art. 289 etc. (în loc de 288).

Art. 406: «Vestmintele cu care sunt acoperiți sau care le servesc la trebuință de fie-care și.

Art. 408 al. 2: «Când acestea se vor urmări și sequestra la casurile prevădute etc.

Art. 432: «sau în otelul special pentru vînzări.

Art. 444 al. 2: «Numărarea prețului se va face sau la fața locului sau când obiectul să va transporta la casa adjudecatorului (?) In cazul de al doilea, nu se spune unde se va face numărarea prețului.

Art. 448: «..... ori la Comisiunea de Poliție!...

Art. 462: «..... Conform regulilor de la art. 299 și următorii (în loc de 399).

Art. 556: «Dacă în ziua însemnată pentru adjudecare nimeni nu va da un preț mai mare, peste vechiul adjudecat etc.

Art. 497: «..... se va urmări vînzarea cutărilor sau cutărilor imobile.

Art. 589: «Creanțele condiționale se vor asedate la rîndul lor, ca cum ar fi etc.

Art. 613: «Ori-ce alt creditor a căruia creanță este constatată printr'o poliță, bilet de ordine sau zapis netăgăduit etc.

Art. 667: «Judecătorii apretuind etc.

Art. 689: «Sunt declarate comune acestui titlu etc. (în loc de acestel secțiuni).

Art. 739: Procesele care la promulgarea acestei legi se vor afla judecându-se în drit etc.

acest drept în temeiul art. 74 pr. civ. de la care nu face derogățiune asupra acestui punct. E o scăpare din vedere a legiuitorului din 1896, care se poate acoperi prin dispozițiunile dreptului comun.

Alt caz. După art. 96 L. J. pace, judecătorul de ocol poate ordona executarea provisorie a hotărîrilor sale date cu drept de apel, când este grabă sau pericol a se mai întârzia executarea. După aceia, care consideră legea pentru judecătorii de pace ca o lege excepțională, judecătorul de ocol, n'ar putea ordona executarea provisorie a hotărîrilor sale, date în primă și ultimă instanță, de și legea, prin art. 98, a făcut însuși termenul de recurs suspensiv de executare. Nimic mai neadevărat. Ne vom raporta la art. 129 pr. civ., iar pentru casurile arătate de acest text, cum e cazul îndepărtării chiriașului din posesiunea imobilului închiriat și altele, executarea provisorie, încă, va putea fi ordonată pentru că art. 96 L. J. pace nu face derogățiune de la art. 129 pr. civilă.

În temeiul art. 729 pr. civ. termenii cuprinși în procedură și însemnați pe zile, se socotesc pe zile libere. Ar urma ca termenii pe zile, însemnați în legea pentru judecătorii de pace, să se socotească tot pe zile libere.

Însă nu este așa. Legea pentru judecătorii de pace a regulat un chip deosebit de socotire a termenilor însemnați în acea lege, care exclude chipul de calcul prescris de art. 729 pr. civ. Prin modul cum s'a redactat dispozițiunile privitoare la acei termeni, legiuitorul și-a vădit în destul intențiunea sa, hotărînd anume cari sunt termenii socotiți pe zile libere. Acești termeni în număr de patru, sunt prevăzuți de art. 8, 35, 98 și 99 al. 3 din L. J. pace.

Din contra, așa dar, nu se vor aplica dispozițiunile codului de procedură civilă în privința acestor dispozițiuni, căroră legea pentru judecătorii de pace le-a adus anumite prefaceri, însă ori unde legea pentru judecătorii de pace, nu se pronunță, se vor aplica dispozițiunile dreptului comun ale procedurii civile, ca de pildă, în materie de excepțiune, contestațiuni și opozițiuni la urmărire, revisuire, cereri de publicațiuni a citațiunilor celor cu domiciliul necunoscut, cereri de perempțiunea judecăților etc.

De pildă, legea pentru judecătorii de pace enumără cauzele pentru care judecătorii de ocol sunt recusabili. Aceasta, însă, nu înseamnă că ei nu pot fi recusabili, în calitatea lor de magistrați, și pentru alte cauze prevăzute de procedura civilă. Pentru a ne încredința, e destul de a compara art. 113—116 din legea pentru judecătorii de pace cu art. 274—287 pr. civ. și vom vedea că

în dispozițiunile, cari nu sunt contrarii, unele altora, ambele legi se complectează una pe alta. Sunt abrogate, zice art. 125 din legea pentru judecătorii de pace, toate legile și regulamentele anterioare cari vor fi contrarii acelei legi.

Dar să mai luăm o pildă. În materie de arbitraj.

Legea pentru judecătorii de pace se ocupă de arbitraj în câte-va articole (art. 117-119 inclusiv). Dispozițiunile din legea pentru judecătorii de pace, se deosebesc în mod profund, de acele corespunzătoare din codul de procedură civilă, relative la aceiași materie.

Hotărîrile arbitrilor, de și definitive și executorii prin ordonanța judeului de pace, se aseamănă, în efectele lor cu cele-l'alte hotărîri judecătorești și sunt executabile pe aceiași cale (art. 360 procedura civilă).

Legea pentru judecătorii de pace nu ne spune, însă, dacă ele sunt susceptibile de revisuire, în casurile prevăzute de art. 288-304 din codul de procedură civilă, ori dacă se pot ataca în nulitate, în casurile prevăzute de art. 366 acelaș cod.

Cu toate acestea, întru cât legea pentru judecătorii de pace nu prevede o dispozițiune contrarie, se vor regula și aceste două chestiuni tot după regulele dreptului comun.

Conchidem, dar, că din observațiunile făcute de noi mai sus, reiese că e necesar sau ca legea pentru judecătorii de pace să continue de a alcătui Cartea I a codului de procedură civilă, punându-se în legătură cu cele-l'alte cărți, cari compun acest cod, sau în cazul când se vor reduce, să se prefacă numărul cărților, titlurilor și secțiunilor și să se introducă, cu ocaziunea acestei reforme, o dispozițiune în codul de procedură civilă, în următorul cuprins:

«Intocmirea judecătoriilor comunale și de ocol, «căderile și căile de procedură îngăduite înaintea «acestor judecătorii, se păstrează, așa cum sunt «prevăzute prin legea pentru judecătorii de pace «de la 1 Iunie 1896».

Acolo însă, unde legea pentru judecătorii de pace nu se pronunță se vor aplica dispozițiunile dreptului comun, afară de cazul când din însuși chipul alcătuirii textelor acelei legi, reiese învedereat că aceste din urmă dispozițiuni au fost înlăturate din acea lege.

Cornellu Botez

Procuror la tribunalul Botoșani

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, SECȚIA I

Audiența de la 3 Septembrie 1899

Președinția d-lui GRIGORE LAHOVARI, Președinte

Ana Petrescu cu Elena Tăriceanu, tutoarea minorilor săi fi

Vânzare publică pentru eșire din indivisiune.—Ordonanță de adjudecare.—Dacă se poate ataca cu recurs în casațiune.—Cum se poate ataca.—Ce este o ordonanță de adjudecare.—Dacă poate fi considerată ca o hotărîre.—Dacă se poate ataca cu apel.—(Art. 537, 538, 542, 544, 545, 546, 551, 552, 553, 556, 557, și 689 din procedura civilă).

1) *Vânzarea publică pentru eșire din indivisiune ne fiind de cât o convențiune făcută de părți sub privigherea justiției, iar nu un conflict între interese opuse, în asemenea cas ordonanța de adjudecare nu este susceptibilă de recurs în casațiune ci numai calea acțiunii principale este acordată în contra ei.*

2) *O ordonanță de adjudecare nu poate fi considerată ca o hotărîre judecătorească de oare ce ea se redactează fără concursul părților și fără notificare către părți, ast-fel că în contra ei nu poate să existe nici drept de apel.*

Decisiunea 283/99.—Respins recursul făcut de Ana Petrescu contra decisiunii Curței de apel din București, secția II cu No. 163/98, dată în proces cu Elena Tăriceanu ;

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier G. P. Petrescu ;

Pe d-l avocat I. Brătescu în desvoltarea motivelor de casare ;

Pe d-l avocat D. Stănescu în combateri, și

Pe d-l procuror general C. D. Sărățeanu în concluziuni, fiind minori în cauză ;

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Onor Curte afirmând că în contra ordonanțelor de adjudecare, date în materie de eșire din indivisiune nu există drept de apel, comite un exces de putere și în acelaș timp violează regulile de drept, dupe care ori ce încheere judecătorească sau sentință dată sunt atacabile cu apel și pe toate căile ordinare întru cât legea nu prohibă acest drept, și comite în acelaș timp o eroare de drept, când susține că aceste ordonanțe conțin invoirea părților și constituiesc nu sentințe definitive ci transacțiuni cari nu sunt supuse apelului, de și ele sunt date dupe formele dreptului comun, de către tribunalele constituite conform legii organizării judecătorești și a procedurii civile».

Având în vedere decisiunea supusă recusului din care rezultă că, recurenta Ana Petrescu, atacând cu apel ordonanța de adjudecare cu No. 309/97 a Trib. de Notariat Ilfov pronunțată pentru eșire din indivisiune, curtea de apel, prin decisiunea atacată cu recurs, a respins apelul ca inadmisibil ;

Considerând că, în materie de vânzare pentru eșire din indivisiune, legiuitorul, prin art. 689 din procedura

civilă, declarând comune secția V, titlul IX, cartea VI din acea procedură, în care se tratează de vânzarea bunurilor imobile ale minorilor, art. 537, 538, 542, 544 § 1, 545, 546, 551, 552, 553, 556, și 547 aceiași procedură, relative la vânzările silite, fără a cita și art. 559 și urm. care prevăd dreptul de recurs în casație, contra ordonanței de adjudecare, de aci urmează, că nu a dat părților contra ordonanțelor pentru eșire din indivisiune, și dreptul de recurs în casațiune ;

Considerând asemenea, că o vânzare pentru eșire din indivisiune nefiind de cât o convențiune făcut de părți sub privigherea justiției, iar nu un conflict între interese opuse, singura cale ce are partea vătămată contra unor asemenea ordonanțe, nu poate fi de cât, aceia a acțiunii pe cale principală ;

Considerând de altmintrelea, că, o ordonanță nu poate fi considerată nici ca o hotărîre judecătorească, de oare ce ia se redactează fără concursul părților, și fără notificare către părți, ast-fel că, contra ei, nu poate fi nici dreptul de apel ;

Că ast-fel fiind, bine și fără violarea vre unui text de lege, a hotărît instanța de fond, respingând apelul ca inadmisibil. Și deci, motivul de casare fiind neintemeiat, cată a se respinge ca atare ;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge etc. ;

Audiența de la 13 Septembrie 1899

Președinția d-lui AL. DEGRÉ, Consilier

Tache Barbu cu I. Jugureanu

Pact succesoral.—Dacă se poate confirma de părțile interesate.—Donațiune.—Prescripțiune.—Nepronunțarea instanței de fond asupra mijlocului de apărare întemiat pe neadmisibilitatea confirmațiunii pactului succesoral.—Dacă este o omisiune esențială.—(Art. 1900 și 1167 din codul civil).

1) *Prescripțiunea de 10 ani consfințită de art. 1900 din codul civil, fiind o confirmațiune, nu se poate aplica nulității pactului succesoral care, în deosebire de nulitatea donațiunii pentru vicii de formă, nu se poate confirma de părțile interesate nici dupe moartea aceluia a cărui succesiune a făcut obiectul pactului.*

2) *Confirmațiunea fiind neadmisibilă în cazul unui pact succesoral și prescripțiunea din art. 1900 din codul civil neaplicabilă, omisiunea ce o instanța judecătorească ar face nepronunțându-se asupra unui asemenea mijloc de apărare este esențială și deci atrage casarea hotărîrei.*

Decisiunea 296/99.—Casată, în urma recursului făcut de Tache Barbu, decisiunea Curței de apel din Craiova, secția I cu No. 178/98 dată în proces cu I. Jugureanu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut de d-l consilier R. N. Opreanu ;

Pe d-l avocat P. Capeleanu în desvoltarea motivelor de casare ;

Pe d-l avocat Barbu Păltineanu în combateri ;

Deliberând,

Asupra motivului al III-lea de casare :

«Curtea a omis a se pronunța și asupra următorului

motiv, conținut și în concluziunile suplimentare, că donațiunea se consideră nu numai neexistentă pentru lipsă de forme, dar în virtutea dispozițiilor conținute în actul calificat de donațiune prin care donatoarele dispune de averea sa prezentă și viitoare în favoarea donatorului I. Jugureanu, fiind un testament contractual și nefiind făcut în contractul de căsătorie, se consideră pact succesoral și ca atare neexistent, și prin urmare prescripția în cazul de față este de 30 ani și în persoana autorea și în persoana moștenitorilor săi reprezentanților săi».

Având în vedere că, din concluziunile suplimentare depuse de către recurentul Tache Barbu, la instanța de fond, concluziuni cari, dupe cum rezultă din deciziunea atacată cu recurs, au fost cerute de Curte și pe cari prin urmare, le-a avut în vedere la pronunțarea deciziunii sale, se constată că, recurentul a susținut că, actul de donațiune invocat de intimatul Jugureanu, fiind un testament contractual și nefiind făcut în contractul de mariaj, se consideră ca un pact succesoral, ne-existent ca atare în fondul lui și că, prin urmare, prescripțiunea în cazul de față, ar fi cea de lungă durată de 30 ani, și în persoana autorului și în persoana moștenitorilor, săi reprezentanților săi;

Considerând că, deși neîndoios este că, instanța de fond a omis de a statua asupra acestui punct, intimatul de azi, întimpină totuși că, omisiunea aceasta nu ar fi esențială, de oare ce hotărât lucru fiind că, acțiunea pentru nulitatea donațiunii din cauză de viciu de formă s'a stins față cu moștenitorii prin prescripțiunea de 10 ani prevăzută de art. 1900 c. civ., ar urma că, și acțiunea pentru nulitatea pactului succesoral cuprins în acelaș act s'a prescris pe temeiul art. 1900 citat;

Considerând însă că, prescripțiunea de 10 ani confirmată de art. 1900 citat e, adevărul căutând, o confirmațiune, și nu se poate prin urmare nici cum aplica nulității pactului succesoral care, în deosebire de nulitatea donațiunii pentru viciu de formă (art. 1167 c. civ.), nu se poate confirma de părțile interesate nici dupe moartea aceluia, a cărui succesiune a făcut obiectul pactului;

Considerând așa dar că, confirmațiunea fiind în cazul unui pact succesoral neadmisibilă și prescripțiunea art. 1900 cit. neaplicabilă, e vădit lucru că, omisiunea de a statua asupra punctului de mai sus are un caracter esențial, și dar mijlocul de casare fiind întemeiat, urmează a se primi recursul;

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI SUCEAVA

Audiența de la 9 Februarie 1899

Președinția d-lui E. Singurof, Judecător sindic

Grigore Armanu cu Moștenitori def. Th. Văcăreanu

Sentiința civilă No. 48

Schimb.— Act de schimb neautentic și nici făcut în condițiunile art. 1405 c. civ.— Nulitate.— Dacă poate servi de basă la prescripțiune.— (Art. 1405 și 1897 cod civil).

Actul de schimb neautentic și nici făcut cu îndeplinirea formelor prescrise de art. 1405 din codul civil,

este nul, și un asemenea act nu poate servi de basă prescripțiunii de 10 până la 20 ani.

S'a ascultat: d-nul St. N. Albu avocatul apelantului Gr. Armanu în susținerea apelului și Gh. Th. Văcăreanu intimat în combateri, precum și d-nul substituit în concluziuni fiind minor în cauză;

Tribunalul deliberând,

Având în vedere apelul făcut de Grigore Armanu contra cărței de judecată a judeului ocolului Fălticeni No. 752 din 14 Iulie 1898 prin care i s'a respins ca nefondată acțiunea intentată contra lui Gh. Th. Văcăreanu și Sevasta Th. Văcăreanu, această din urmă în calitate de tutoare legală a minorilor rămași dupe defunctul Th. Văcăreanu pentru revendicare;

Având în vedere că, obiectul acțiunii apelantului este de a se obliga pe intimați să delase în stăpânirea sa pământul de 24 prăjini ce i s'a rămas moștenire după defunctul său părinte Vasile a Irinei cu care acesta a fost împroprietărit în virtutea legii rurale din 1864, pământ ce pe nedrept se deține de intimați;

Având în vedere că, intimații atât la prima instanță cât și astăzi, prezentând un act legalizat de Primăria comunei Nigotești la 30 Iulie 1875 sub No. 1621 prin care apelantul a făcut cu Th. Văcăreanu, autorul intimațiilor, un schimb de pământ, adică Armanu a dat lui Văcăreanu o casă cu 23 prăjini pământ, moștenire de la părintele său Vasile a Irinei în schimb pe 22 prăjini pe care și Văcăreanu le avea dăruite de un moș al său, au opus prescripțiunea bazată pe dispozițiile art. 1895 cod. civil;

Având în vedere că, actul de schimb prezentat de intimați nefiind autentificat și nici făcut cu îndeplinirea formelor prescrise de art. 1405 și urm. codul civil el este nul;

Având în vedere că, actul de schimb menționat fiind nul, dupe dispozițiunile art. 1897 cod civil, el nu poate servi de basă prescripțiunii de 10 până la 20 ani; deci reclamantul dovedind că, pământul reclamat este rămas lui moștenire de la părintele său Vasile a Irinei, fapt necontestat nici de părți, densus este în tot dreptul de a cere restituirea lui;

Că, ast-fel fiind, apelul este întemeiat; apreciind și cererea de cheltueli de judecată făcută de apelant la suma de lei 20;

Pentru aceste motive în neunire cu concluziunile d-lui substituit, tribunalul admite apelul.

(ss) E. Singurof, Traian Vasiliad.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ROMANATI

Audiența de la 31 Martie 1899

Președinția d-lui D. NICOLESCU, Judecător sindic

Arsentie Păunescu cu Radu M. Groza

Sentiința civilă No. 281

Acțiune posesorie.— Turburare de posesiune.— Reclamant.— Ce trebuie să dovedească.

Intr'o acțiune posesorie, reclamantul trebuie să dovedească că a avut, înainte de turburare, posesiunea imobilului în prigonire mai bine de un an,

și că de la data turburării și până la intentarea acțiunii, n'a trecut mai mult de un an.

S'a ascultat : d. Const. Pavlidi, avocatul apelantului Arsentie Păunescu în desvoltarea motivelor de apel și I. Marineanu, avocatul intimatului în combateri ;

Tribunalul deliberând,

Asupra apelului făcut de Arsentie Păunescu din comuna Leu, contra cărței de judecată a judelei Ocolului I Caracal cu No. 842/98 prin care este condamnat să lase în posesiunea intimatului de astăzi Radu N. Groza imobilele prevăzute în citata carte ;

Având în vedere susținerile părților ;

Având în vedere că fiind vorba de o acțiune posesorie aceia ce trebuie dovedit de reclamant în speță intimatul Radu N. Groza este, că a avut înainte de turburare, posesiunea imobilului în prigonire mai bine de un an și că de la data turburării și până la intentarea acțiunii n'a trecut mai mult de un an ;

Având în vedere procesul verbal dresat de d-l judecător de ocol cu ocazia descinderii făcută în localitate :

Considerând că, dintr'ensul se dovedește în deajuns că imobilele în prigonire au fost posedate de intimat mai mulți ani până în anul 1897 când a avut loc turburarea din partea apelantului ;

Că de la data turburării și până la intentarea acțiunii ne fiind trecut mai mult de un an, față cu posesia ce a dovedit că are asupra acestor imobile, acțiunea sa este fondată și bine s'a admis de judecătorul de ocol ;

Că ast-fel fiind, apelul urmează a fi respins ;

Pentru aceste motive redactate de d-l membru suplininte Vârlam, respinge apelul, etc.

(ss) N. Nicolescu, B. B. Vârlam

Către Cititori

In urma încetării din viață a mult regretatului nostru director Dimitrie Chebapci, membru comitetului de redacțiune al Curierului Judiciar s'au gândit să mărească cercul colaboratorilor acestui ziar, iar pe de altă parte să-i dea, din punctul de vedere juridic, o desvoltare mai mare și mai în raport cu cerințele vieții noastre judecătorești

In scopul acesta, mai multe întruniri și consfătuiri au avut loc, la cari au luat parte un număr însemnat de avocați și magistrați, pentru a ajunge la o înțelegere asupra îmbunătățirilor de introdus și asupra unei noi organizări în cea-ce privește direcțiunea și redacțiunea ziarului, precum și pentru a pune bazele unui cerc juridic al cărui organ să fie Curierul Judiciar.

Sperăm că aceste consfătuiri vor ajunge la un rezultat satisfăcător și că vom avea, în curând, mulțumirea de a comunica cititorilor noștri atât bazele noii organizări cât și numele per-

soanelor cari vor lua parte, fie ca redactori, fie ca colaboratori, la această publicațiune.

Putem spune de acum că, între principalele îmbunătățiri, va fi mai înteiu aceea a aparițiunii ziarului de două ori pe săptămână. Tot de o dată, se va stabili o separațiune complectă între partea științifică a ziarului, căreia se va da o mai mare desvoltare, și foaia publicațiunilor judiciare.

Cititorii noștri se vor convinge că nu ne-am dat înapoi dinaintea nici unui sacrificiu pentru a pune ziarul nostru în cele mai bune condițiuni de publicitate și a-i asigura astfel un loc cât mai însemnat în domeniul literaturii noastre juridice.

BIBLIOGRAFII

A apărut :

CRITICA SISTEMULUI PROBELOR COMISIUNI ROGATORII

Interne si Internationale
INSOȘITE DE

Convențiunile României cu Statele străine
JURISDICȚIA CONSULARĂ și

Formalitățile actelor străine ce au a servi în țară

Teoria și practica asupra diferitelor delegațiuni ce pot da și primi după competență : Curțile de apel, tribunalele și judecătoriele de ocoale ; Agenții consulare și diplomatice ; Judecătorii de instrucție, procurorii și raportorii consilierilor de resbel, gendarmii, comisarii și cei l'alți ofițeri de poliție judiciară

de

DIMITRIE G. MAXIM

Președintele secțiunii comerciale a Tribunalului Iași

Un volum 240 pag. în 80, Iași «Stabilim. Grafic Miron Costin»
Se găsește de vânzare la librării din Capitală.— PREȚUL 4 LEI.

Se face cunoscut că cele 5 VOLUME din

Tratatul teoretic și practic de Procedură Civilă

al D-lui D. Chebapci

se găsește de vânzare numai la D-na A. Chebapci, soția defunctului, strada Plantelor 39, și că orî-ce exemplar, care nu va purta semnătura autorului său a Doamnei Chebapci, se va considera contrafăcut și se va urmări conform legii.

De închiriat Casa reposatului D. Chebapci
Str. Plantelor No. 39, compusă
din 16 încăperi, curte mare cu grădină, vie, brazii.

Prețul închirierii 6000 lei anual.

A se adresa Str. Plantelor 39 la D-na Chebapci.